

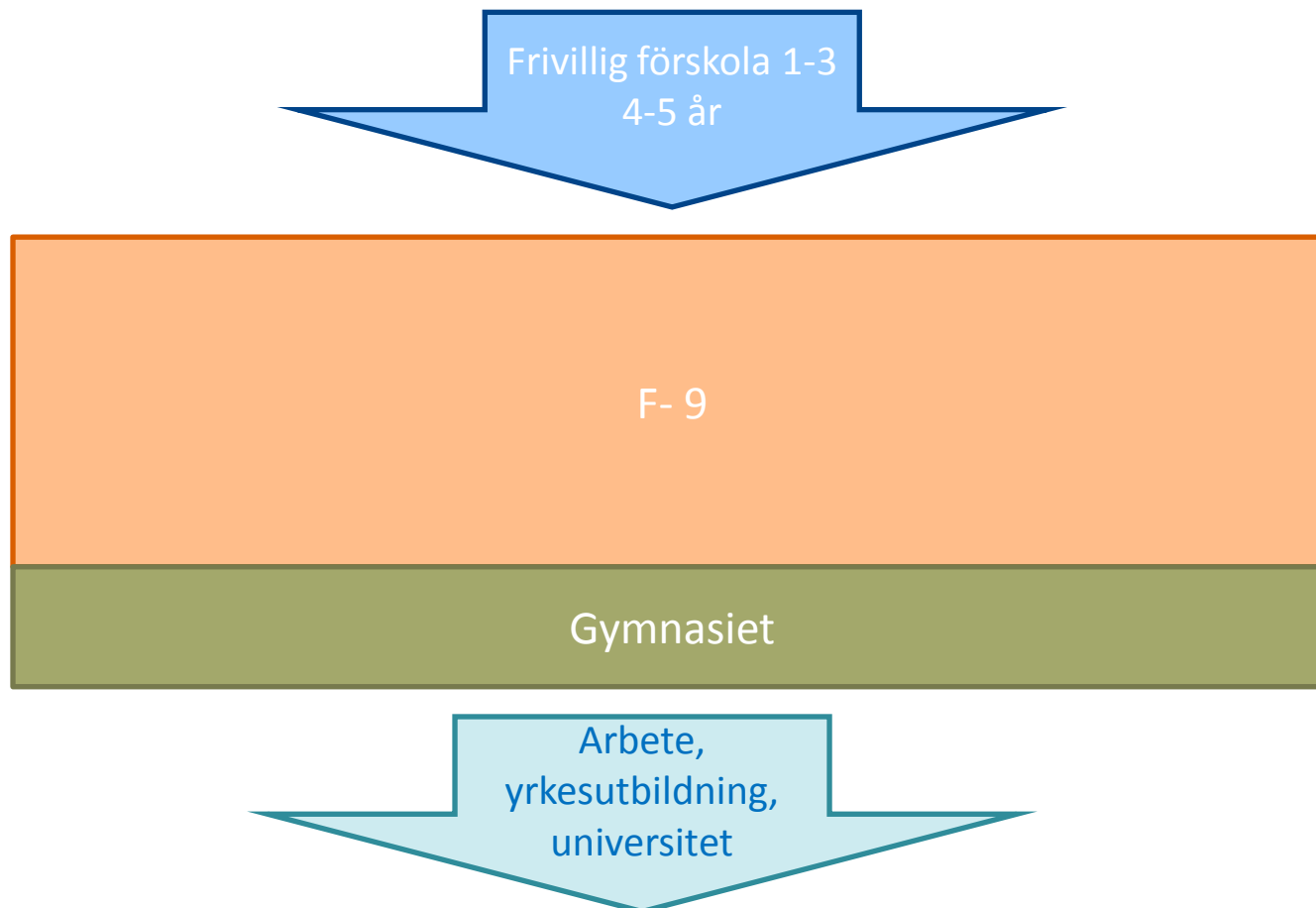
Skolans organisation och värdegrund

ann.s.pihlgren@utep.su.se

Fil dr Ann S Pihlgren

Stockholms universitet

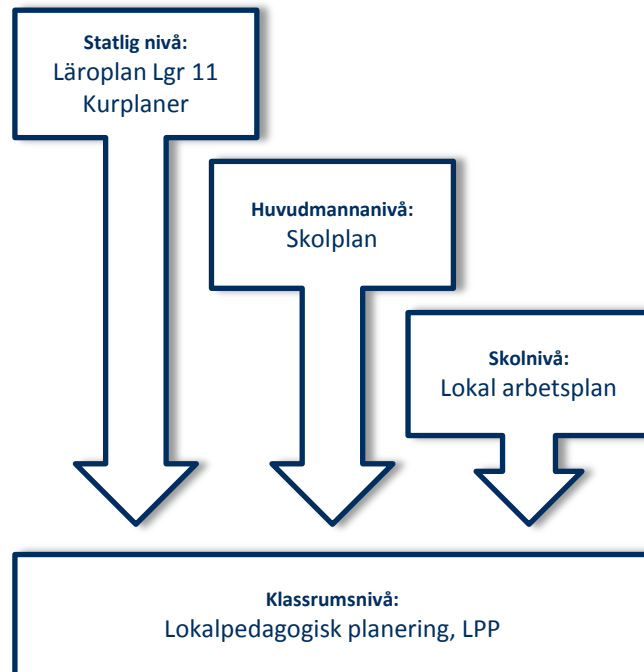
Skolans organisation

Olika huvudmän

- Skattemedel betalar:
 - Kommunala skolor
 - Friskolor
- Ett fåtal landstingsägda och privata skolor mm

Styrning av skolan

Lgr 11

- Läroplan
 - Värdegrund och uppdrag
 - Övergripande mål och riktlinjer
 - Normer och värden
 - Kunskaper
 - Elevers ansvar och inflytande
 - Skola och hem
 - Övergång och samverkan
 - Skolan och omvärlden
 - Bedömning och betyg
 - Rektorns ansvar
- Kursplaner (ämnesplaner)
 - Syfte
 - Centralt innehåll
 - Kunskapskrav

Exempel Svenska

SYFTE

- Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att
 - formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
 - läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften,
 - anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
 - urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
 - söka information från olika källor och värdera dessa.

Exempel Svenska

CENTRALT INNEHÅLL

- **I årskurs 1–3**
- *Läsa och skriva*
 - Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll.
 - Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar.
 - Enkla former för textbearbetning, till exempel att i efterhand gå igenom sin text och göra förtydliganden.
 - Handstil och att skriva på dator.
 - Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter.
 - Alfabetet och alfabetisk ordning.
 - Sambandet mellan ljud och bokstav.

Exempel Svenska KUNSKAPSKRAV

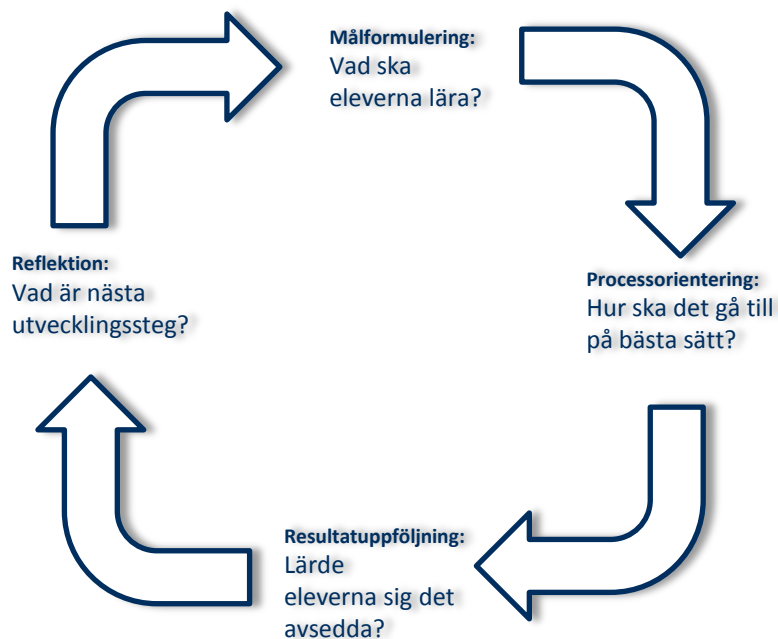
- Eleven kan läsa bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att kommentera och återge några för eleven viktiga delar av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven föra enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och relatera detta till egna erfarenheter.

Kunskapskrav i slutet av årskurs 6

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att göra enkla, kronologiska sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett enkelt sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med begripligt innehåll och i huvudsak fungerande struktur samt viss språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med viss säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller enkla gestaltande beskrivningar</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett utvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt tydligt innehåll och relativt väl fungerande struktur samt förhållandevis god språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med relativt god säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till sammanhanget visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett välutvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med tydligt innehåll och väl fungerande struktur samt god språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med god säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller välutvecklade gestaltande beskrivningar och</p>

Utvärderingssystem

- Kvalitetssäkring
- Nationella prov
- Utvecklingssamtal varje termin

Nationella prov

- Årskurs 3: Matematik, svenska och svenska som andraspråk
- Årskurs 6: Engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk
- Årskurs 9: Engelska, matematik, svenska, svenska som andraspråk samt för varje skola ett av ämnena biologi, fysik eller kemi.

Statens tillsyn

- **Skolverkets** uppgift är att aktivt verka för att målen nås. Skolverket styr, stöder, följer upp och utvärderar kommuners och skolors arbete med syftet att förbättra kvaliteten och resultaten i verksamheterna.
- **Skolinspektionen** granskar skolor och bedömer ansökningar om att driva fristående skola.

Vilka likheter/skillnader finns med det styrsystem som du känner till?

Värdegrunden

Det offentliga skolväsendet vilar på demokratis grund.

Lgr 11, s. 4.

FN:s barnkonvention 54 artiklar 1989 trädde i kraft 1990 i Sverige

De grundläggande principerna:

- Barnets rätt att inte diskrimineras.
- Barnets bästa i alla beslut som rör barn.
- Barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- Barnets rätt att säga sin mening och få den respekterad.

Undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Den ska utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar.

Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Lgr 11, s. 5.

Det demokratiska uppdraget

- Demokratiskt tänkande och hur demokrati och värdegrund omsätts i handling.
- Demokratisk värdegrund, innefattande jämställdhet och mångfald.
- Hur konflikter hanteras och löses i samverkan.
- Hur man tar ansvar för sitt lärande, arbete, sina val och handlingar.
- Hur man tar ansvar för gruppens och samhällets utveckling och välbefinnande.
- Hur man framför sina åsikter på ett konstruktivt sätt.
- Hur man kritiskt granskar och analyserar fakta, påståenden och budskap.
- Hur man agerar i den formella demokratin.

Så här kan uppdraget tolkas:

- Eleverna ska utöva demokrati i praktiken:
 - genom att vara med och besluta och säga sin mening, där det är möjligt
 - genom att ges möjlighet att styra sitt eget arbete och lärande
- Eleverna ska kunna förstå och i framtiden verka i det demokratiska samhället:
 - genom att förstå hur den formella demokratin fungerar
 - genom att under skoltiden träna och utveckla förhållningssätt som gör det möjligt att verka som en demokratisk medborgare

Är det möjligt att jobba med barnkonventionen och demokratiuppdraget utan att tappa ordning och kontroll?

Utöver demokrati framhålls respekt för varje människas egenvärde och för vår gemensamma miljö samt:

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla.

Lgr 11, s. 4.

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller annan kränkande behandling.

Lgr 11, s. 5

Problem som uppmärksammats av forskningen:

- Vilken värdegrund/ vilka värden?
- Uppdraget är nytt – vilka arbetssätt?
- Synen på barn och på lärarrollen har ändrats över tid...

2011-08-24 /Dr Ann S Pihlgren, UTEP

Stockholms
universitet

2011-08-24 /Dr Ann S Pihlgren, UTEP

Stockholms
universitet

2011-08-24 /Dr Ann S Pihlgren, UTEP

Stockholms
universitet

2011-08-24 /Dr Ann S Pihlgren, UTEP

1. TOLG SKOLA

BAKRE RADEN fr.v.

1. Jaana Vainio
2. Ellinor Danielsson
3. Elisabeth Svensson
4. Fritjof Ohlsson
5. Tobias Gideonsson
6. Emeli Hansén

7. Emilia Sjöqvist
8. Birgitta Andersson

MELLERSTA RADEN fr.v.

1. Alexander Ericsson
2. Rickard Nilsson-Gårdemarck

3. Adam Vainio-Svensson

4. Henrik Holmquist
5. Olof Börjeson
6. Lovisa Malmqvist
7. Marcus Hedberg Jonasson
8. Henrik Gertsson

FRÄMRE RADEN fr.v.

1. Ellen Johansson
2. Cecilia Hansén
3. Anna Soudder
4. Sofia Smålander
5. Ellinor Johansson
6. Malin Svebring

7. Kif Tore Sjöqvist

LÅ 95/96

Vilka likheter och skillnader tror du finns i den svenska lärarrollen mot den du är van vid?

Vad har du lärt dig idag?

Välkommen som lärare i Sverige hälsar jag, dina kollegor och alla dina blivande elever!

